

/ Älä koskaan ryhdy puskaradistiksi!

/ Miten kehityn, menestyn ja voitan kotimaisissa kilpailuissa

Radioamatööri

05
22
73. vsk

OH6KZP

Kim Östman

”[Puskaradismi] on äärimmäisen addiktoiva harrastus, josta nopeasti muodostuu pakkomielle (ainakin ulkopuolisten silmin).

[Puskailu] vie kaiken aikasi – itse asiassa kaikki muu joutava kuten työnteko on pianikin vain oheistoimintaa [puskaradio]retkien välillä.

[Puskailu] myös kuluttaa kaikki rahasi ja saattaa pahimmillaan vaarantaa terveytesi. Naarmut, mustelmat ja raapaleet ovat aivan arkipäivää likaantuneista vaatteista nyt puhumattakaan.”

Noin kirjoittaa Jarkko Lehmuskenttä vuodelta 2007 olevassa geokätköilyoppaassaan. Olen vain muuttanut kätköilyn puskaradioiluksi!

Älä koskaan ryhdy puskaradistiksi!

Kuva 1.

Timo, OH1NOA, on Suomen ahkerimpia puska-aktiivijia. Kesäkuussa 2021 hänen peditiollaan.

eokätköily onkin oiva vertailukohde puskaradiohommille. Siinä etsitään geokätkön ”omistajan” maastoon sijoitettamia kohteita GPS:n ja vihjeiden avulla ympäri maailman. Erityistä rynnistystä aiheuttavat uudet kohteet: harrastajien puhelimet kilahtavat, kun uusi kätkö julkaistaan lähistöllä, ja innokkaimmat lähtevät liikkeelle vaikka keskellä yötä halutessaan korkata kätkö. Siis päästä ensimmäisenä lokiin olemalla FTF, ”first to find”.

Puskaradiomissa puolestaan kohteita ovat radioamatöörien WWFF-ohjelmaan (<https://wwff.co>) kuuluvat

luonnonsuojelualueet, joita on Suomen OHFF-alaohjelmassa tällä hetkellä reilut 1 350 kpl. Turun ympäristö näkyy **kuvassa 2**. Konkreettisesti luontokohteen eli ”puskaan” menee vain sen ”aktivoija”, joka tuo sen ääneen hamibandeilla. Voikin ajatella aktivoijan itse olevan se maastossa sijaitseva ”kätkö”, jota kotona radion ääressä istuvat ”hunterit” jahtaavat ja jonka he loggaavat radioaaltojen välityksellä.

Harrastajilla kilahtaa puhelimesta DX-klusteri, ja innokkaimmat hunterit workkivat puskaradiomissa rymyviä aktivoijia aamusta iltaan. Erityistä rynnistystä voivat tässäkin aiheuttaa ensimmäistä kertaa äänessä olevat puskat, DX-maailmaa mukailleen ATN0t, ”all-time new onet”, vaikka uutusuusarvo ei olekaan yhtä merkittävä kuin geokätköilyssä.

No, analogioissa on aina heikkoutensa, mutta itse olen pitänyt tuota vertailua varsinkin avartavana, varsinkin selittäessä puskaradiotoimintaa muille kuin radioamatööreille.

Kummassakin liikutaan

luonnossa – liikkujien määrä vain vaihtelee – ja koska me ihmiset olemme keräilijöitä, kummassakin kerätään sinne sijoitettuja kohteita – keräilyn tapa vain vaihtelee. Kummassakin tulee vierailtua paikoissa, joissa ei muuten tulisi vierailtua, eikä koskaan tiedä varmuudella etukäteen, mitä tulee vastaan – löytyykö kätkö tai onko bandilla syöntiä.

Kontesteri löytyi puskaista ...

Oma radioamatööritaitani on vahvasti HF-kilpailumaailmassa, joka on muovannut omia operointitapojani ja lähestymistä harrasteeseen ylipäätään. Puskaradiosta olen melko ”vihreä”, sillä tutustuin aiheeseen vasta kesällä 2021 Timon, OH1NOA, kädessä pitäen opastamana (**ks. kuva 1**). En myöskään ole ollut mikään luontohirvi, mutta sanonta ”kaiken takana on nainen” selittää muutoksen tässä suhteessa.

Puskaradiotoiminnasta onkin tullut minulle oiva tapa yhdistää kaksi kiinnostuksen kohdetta: radioamatööritointi ja luonto. Turun ja

Puskaradiomissa puolestaan kohteita ovat radioamatöörien WWFF-ohjelmaan kuuluvat luonnonsuojelualueet, joita on Suomen OHFF-alaohjelmassa tällä hetkellä reilut 1 350 kpl.

Puskaradiotoiminnasta onkin tullut minulle oiva tapa yhdistää kaksi kiinnostuksen kohdetta: radioamatööritoiminta ja luonto.

Varsinais-Suomen ympäristöön on samalla tullut tutustuttua aivan uudella tavalla, vaikka olenkin asunut täällä jo vuosia. Soveltuvia varusteita on tullut hankittua ja vähitellen opittua matkan varrella.

Mikä siinä puskaradiotilussa sitten oikein viehättää? Syitä mennä puskaan on tietenkin yhtä paljon kuin puskaan menijöitä; joillakin painottuu workinta, toisilla luonnossa liikkuminen. Kun yksi pitää verkkaisesti kusoja parista puskaista vuodessa, eväistä, patikoinnista ja linnunlaulusta nauttien, toinen maksimoi käytyjen puskiensa ja/tai pidettyjen kusojen määrää. Kolmas roudaa puskaan tavaraa kuin rautaa rajalle ainakin neljännessä ollessa minimalisti.

Ja ehkäpä juuri siinä on olennainen pointti: puskaailua voi harrastaa monella tavalla, kuten radioamatööritoimintaa yleensäkin. Jos joku muu kirjoittaisi tällaisen omakohtaisen jutun, sen painotukset voisivat olla aivan erilaiset.

... miksi?

Kun kaivelen omaa päätäni, puskan aktivoimisessa

yhdistyy ainakin kuusi asiaa: pienen ”DX-pedition” toteutus koukeroineen, pileupin pitäminen ja jahdattavana oleminen, itsenäinen ääneen tulo, yllä mainittu keräily, geokätköilyn tapaisessa yhteisössä ja ”lisätyssä todellisuudessa” toimiminen sekä liikunnan saaminen upeassa luonnossa.

Ensiksi DX-peditiot harvinaisiin maihin merkitsevät yksityiskohtaista suunnittelua, rahankeruuta, budjetointia, diplomaattisia neuvotteluita asemaluvan saamiseksi, matkustamista, kaluston kuljettamista, lomatoista, valvottuja öitä, haastavia sää- ja workintaolosuhteita, kurittomia pileuppeja, ja niin edelleen.

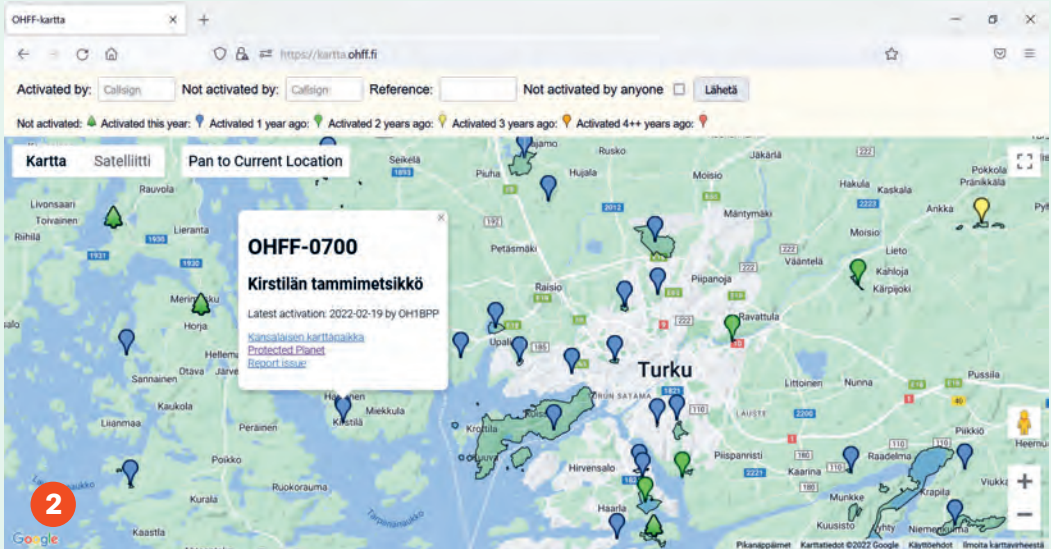
Puskapeditiossa on samoja elementtejä, joskin listasta korostuvat mielestäni suunnittelu, kaluston kuljettaminen ja haastavien olosuhteiden armoilla oleminen (sade, tuuli, lämpötila, ötokät, ...). Se on siis helppo tapa toteuttaa pieni DX-peditio ilman pitkää matkaa ja kestoa, ilman logistisia koukeroita ja tullikiemuroita, ja kaiken kukkuraksi illaksi pääsee kotiin omiin vällyihin nukkumaan.

Vaikeankin pedition haasteet toki saa, jos haluaa: OHFF-yhteisössä pohditaan, kuka aktivoi ensimmäisenä Lapissa sijaitsevan Annjalon luonnonsuojelualueen (OHFF-0041) ja miten. Lähin autotie on nimittäin reilun 30 kilometrin päässä!

Toiseksi sekä DX- että puskapeditioilla toteutuu – operaattorin niin halutessa – pileupin pito ja jahdattavana oleminen, joskin puskiensa tapauksessa paljon pienemmässä mitta-kaavassa. DX-workkijat jahtaavat DXCC-maita (340 kpl) ja bandi-/modepinnoja, puskaworkkijat puolestaan esimerkiksi OHFF-puskiensa (reilut 1 350 kpl), kummatkin muun muassa awardeja tavoitellen.

Puskiensa tapauksessa bandilla on vastassa huntterien eli jahtaajien yhteisö, ja niinpä heidän workkimiseen keskittyvä puskapeditio toimii pileup-harjoitukseksi, joka ylläpitää ja kehittää operointitaitoja. Vihjeet DX-klustereilla laajentavat luonnollisesti vasta-asemien poolia entisestään, ja onneksi puskapileupit ovat kurittomia vain 40m:n CW:llä... Lisähaastetta pileupin hallintaan

Kuva 2.

Virallinen OHFF-kartta (<https://kartta.ohff.fi>) kertoo puskiin sijainnin ja yleensä myös rajat. ”Protected Planet”-linkki johtaa puskan rajat virallisesti osoittavaan karttaan, ”Kansalaisen karttapaikka”-linkki taas selkeään maastokarttaan. Erilaiset pallukat kertovat viimeisimmän aktivoinnin ajankohdasta.

Kuva 3.

Kännykstästään kuvakaappausena otettu paikannuskuva GPS-pallukan kera osoittaa, että peditio on ollut äänessä oikeasta paikasta (tässä tapauksessa Ekvallan tammimetsästä, OHFF-1222).

Puskien tapauksessa bandilla on vastassa huntterien eli jahtaajien yhteisö, ja niinpä heidän workkimiseen keskittyvä puskapeditio toimii pileup-harjoituksena.

tuo pieni lähetysteho ja yksinkertainen antenni, linukoiden ja biimien sijaan.

Kolmanneksi minulla ei tällä hetkellä ole omaa kotiasemaa ja workin siksi yleensä kontesteja muiden luota tai yhteisiltä asemilta. Niinpä puskapeditiot ovat minulle oiva tapa tulla itsenäisesti ääneen omalla aikataululla, lyhyelläkin varoitusajalla ja vaikka keskellä viikkoa työpäivän jälkeen.

Neljänneksi keräilyviettiä ei sovi unohtaa: olen asettanut tavoitteekseni Varsinais-Suomen ja Ahvenanmaan kaikkien puskien (reilut 100 kpl) aktivoimisen jollakin aikavälillä. Monta pientä DX-peditiota siis, tuloksena muun muassa lisääntynyt paikallistuntemus ja luontotaidot. Ja ehkä joku ”pahvi” seinälläkin.

Viidenneksi puskien aktivointi on osallistumista mukavan yhteisön toimintaan. Luonnonsuojelualueille sijoittuvat OHFF-puskat ovat reaali maailman päälle rakennettua ”lisättyä todellisuutta” (Augmented Reality, AR), joita metsästetään ja keräillään geokätköjen tavoin ja joiden ympärillä riittää juttua

niin somessa kuin bandilakin.

Yhteisön toiminta on vireää: viime vuonna aktivoitiin yli 500 eri OH-puskaa yli 25 eri operaattorin toimesta, noin 60 000 kuson verran. Kaikkein ahkerin aktivoija on ollut Saku, OH2NOS, joka on muutaman vuoden aikana kusoillut yli 400 OH-puskasta. Kotiasemillakin ollaan valmiudessa: Risto, OH6RP, on päivystänyt niin ahkerasti, että on pitänyt kuson lähes kaikkiin aktivoituihin kotimaan puskiin.

Puskan aktivoija voikin olla varma siitä, että lokiin tulee aina vähintään 25 uskollista OH-kutsua, ja ulkomailla päivystetään myös. Erityisen arvostettavaa on se, että nämä huntterit workkivat yleensä kaikki OH-aktivoijat, vaikka sama puska olisi jo useasti aiemmin heidän lokeissaan. Meininki bandilla onkin kuin 2020-luvun luontoversio 1990-luvun kuntajahdistista. Tällä tavoin aktiiviset huntterit lisäävät puskapeditioiden mielekkyyttä merkittävästi.

Kuudentena mutta ei vähäisimpänä, puskissa rymyminen kohottaa kuntoa. Olen ammatil-

tani istumatyöläinen, joten mikäs sen mukavampaa kuin terveellinen metsälenkki raikkaassa ilmassa hienossa luonnossa, rakkaan teknisen harrastuksen parissa!

Resepti ”aktivoinnin” toteutukseen

Puskaradioilussa korostuu kaluston yksinkertaisuus ja kannettavuus, totutun linukan ja biimien sijaan. Itselläni on CW/SSB-riiginä Yaesun pieni ja kevyt FT-891, josta lähtee tarvittaessa 100 W. Sähkönsyöttöön on kantomatkastasta tai petition kestosta riippuen erilaisia 12V:n akkuja välillä 4...28 Ah, ja akun säästämiseksi käytän tehoa yleensä välillä 20...60 W, CW:llä vähemmän ja SSB:llä enemmän. Bencherin CW-avain toimii myös luonnossa, mutta kevyimmästä päästä se ei todellakaan ole!

HF-antennin virkaa toimittaa noin 40 metrin mittainen päästä syötetty lanka syöttöpistemuuntajan kera. Näitä ”taikalan-koja” on aika monilla, sillä ne ovat helppo ratkaisu monen bandin workintaan ilman antenninsovitinta. Omassa tapauksessani HF-bandit 80m...10m toimivat erin-

omaisesti, lukuun ottamatta 30 m:n bandia, jossa SWR on noin 3:1. Langan keskipisteen nostan ylös 7-metrisen teleskooppisen onkivavan avulla.

Jokainen peditio on erilainen omine haasteineen, sillä olosuhteet vaihtuvat joka kerta. Omat peditiot toteutuvat silti aina suurin piirtein tällä reseptillä:

Kohteen, sen rajojen ja lähestymisen sekä sopivan QTH:n haarukointi etukäteen OHFF-luettelon, maastokarttojen ja satelliittikuvien avulla.

Ennakoilmoitus <https://wwff.co:n> "Agendalle", jonka avulla puskiin jahtaajat tietävät tulevasta peditiosta ja sen puskanumerosta.

Aseman pystytys.

Workkiminen; aloitus 80 m:llä, kierros ylempille bandeille ja OH-mattimyöhäisiä varten lopetus 80 m:llä.

GPS-paikannuskuvan ja muiden valokuvien ottaminen.

Aseman purkaminen.

Paperilokin naputtelu tietokoneelle ADI-muotoon kotona.

Lokin lähettäminen OHFF-lokimanagerille ja sitä kautta WWFF-kusotietokantaan.

Kirjoitan myös lyhyen

peditiokertomuksen ja postaan sen OHFF Facebook-ryhmään valokuvineen. Se on mukava muisto ja antaa vinkkejä muille, jotka aikovat suunnata samaan puskaan joskus myöhemmin.

Kontesteista poiketen spottaan itseäni surutta DX-klusterille pedition aikana aina, kun vaihdan bandia tai modea. WWFF-sivulla <https://wwff.co> on oma rajoitumpi puskaklusteri, mutta kaikkein tehokkainta – jos siis haluaa mahdollisimman paljon vasta-asemia – on spotata itsensä varsinaiseen klusteriverkkoon kännykäsovelluksella (esimerkiksi NKCCluster).

OHFF-yhteisöllä on myös oma WhatsApp-klusteri, johon spottaan itseni tekstiviestillä. Pedition aloitus 80 m:llä on nimittäin aina yhtä hauskaa, kun kotimaan hunterit alkavat kasautua pileupiksi sekä CW:llä että SSB:llä, hyvillä signaaleilla ja pohjakohinattomalla bandilla.

Joskus jopa ennen kuin olen itse lähettänyt bandilla mitää! Sivumennen, ja kontestiväkeä (itseni mukaan lukien) haastaen, on sanottava, että OH-puskapileupit ovat nykyään sankempia kuin kotimaan HF-kisojen pileupit.

Yksinkertainen peditio

- Haarukoi sopiva kohde OHFF-kartan avulla; varmista Protected Planet-linkin avulla, että olet ymmärtänyt kohteen rajat oikein. Joistakin kohteista voi workkia autossa istuen, useimmat vaativat maastoon jalkautumisen.
- Mikäli haluat, ilmoita peditiosta OHFF-yhteisölle ja wwff.co:n Agendalla etukäteen.
- Mene kohteeseen.
- Pystytä asema ja varmista siitä, että se on kokonaan puskan rajojen sisäpuolella.
- Worki kusoja (miellessään ainakin 44) ja mikäli haluat, spottaa itsesi klusterille.
- Ota kännykällä karttakaappaus, joka osoittaa sijaintisi GPS-pallukan avulla.
- Lähetä loki ja karttakaappauskuva OHFF-lokimanagerille.

Meininki bandilla onkin kuin 2020-luvun luontoversio 1990-luvun kuntajahdista.

OH-puskapileupit ovat nykyään sankempia kuin kotimaan HF-kisojen pileupit.

Varusteet

- Kartta ja GPS-paikannus, esim. kännykässä
- Lokinpitovälineet
- Retkijakkara ja mahdollinen retkipöytä
- Rigi ja mikrofoni (ja CW-avain)
- Akku sopivien liittimien kera
- Antenni ja koaksiaali-kaapeli
- Lanka-antennin tapauksessa onkivapa tai muu ”masto”
- Kiinnitysaruja

Nettiresursseja

- Timon, OH1NOA, ”OHFF webinaari 2.11.2021” (Youtube)
- Facebook-ryhmä ”OHFF Flora & Fauna Finland” (linkit myös WhatsApp-ryhmiin)
- Yleistä OHFF-toiminnasta: <https://ohff.fi>
- OHFF-kohteet: <https://kartta.ohff.fi>
- Maastokartta: <http://www.retki-kartta.fi> tai b-bark-sovelluksen ilmaisversio

Kusomäärät ovat itselläni vaihdelleet noin 50–250:n välillä workinta-ajan vaihdella 20 minuutin pikapeditiosta reiluun kahteen tuntiin.

Lisäksi otan kohteesta ja asennuksistani muis-toksi valokuvia, joista pedition kannalta vain yksi on välttämätön: näyttökaappaus jostakin karttasovelluksesta, jonka GPS-piste osoittaa oman sijainnin luonnonsuojelun alueen sisällä (ks. **kuva 3**).

Kuva todistaa pedition tapahtuneen oikean puska-alueen sisältä, aivan kuten DX-toiminnassa vaaditaan todisteet siitä, että peditionäärin todella olivat väite-tyssä harvinaisessa maassa. Varmistan etukäteen virallisen OHFF-kartan Protected Planet -linkin avulla, että olen ymmärtänyt puska-alueen rajat oikein. Ne kun eivät ihan aina ole samat kuin retki-kartta.fi:n tyyppisessä maastokartassa.

Pedition jälkeen onkin sitten mukava tarkastella <https://wwff.co>:n tilastoja: montako puskaa itsellä on aktivoituna (vähintään 44 kusoa per puska), montako aktivointipistettä on kertynyt, mikä on seuraava awarditaso, montako kusoa puska on tullut workittua, ketkä ovat

kovimpia puskiensa jahtaajia, montako kusoa puska on tullut toiseen puskaan on tullut, ja niin edelleen. Ja tietenkin tutkia karttoja seuraavaa peditiota varten samalla lähiympäristöön uudella tavalla tutustuen.

Tyvestä puuhun nouseaan

Jos kuso ei aluksi kulje, ei kannata lannistua: oma ensipeditioni turkulaiseen lähipuskaan heinäkuussa 2021 meni täysin penkin alle, kun en kuullut oikein mitään enkä saanut rigistä ulos kunnolla tehoa. Saldona 15 kusoa ja pettymys.

OHFF-yhteisön ja muiden hamien neuvojen sekä lisäkokeilujen tuloksena homma alkoi toimia. Pääasiallinen oppi oli hyvin yksinkertainen: antenni tarpeeksi ylös ja kauas häiriölähteistä. Tehon osalta RTFM.

Sulkapallokaveriani Tomia, OH6EI, mukaillen: pieni lähetystyöhenki elää aina tosikontesterissa ja tosi-DX:erissä, miksei siis myös puskaradistissa. Olkoon tämä juttu minun panokseni siihen. Yllättäen Tomi onkin hankkinut itselleen puskaamat! ●